
Socialdepartementet
Dnr S2025/01759

Remissyttrande över betänkandet Fortsatt utveckling av en nationell läkemedelslista, SOU 2025:71

Sammanfattning

Region Norrbotten ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag om fortsatt utveckling av en nationell infrastruktur för delning av information om läkemedelsbehandling och vaccinationer. Förslagen utgör ett viktigt steg mot förbättrad patientsäkerhet, bättre informationsdelning och en mer sammanhållen vård.

Regionen vill särskilt understryka vikten av att information om patientens administrerade vacciner och läkemedel ska kunna nås av alla vårdgivare. Här finns idag den största informationsbristen och en nationell översiktsmöjlighet kan förebygga patientsäkerhetsrisker. Regionen lämnar även synpunkter på sekretess- och dataskyddsregler samt prognosen för ekonomiska konsekvenser.

Region Norrbottens synpunkter

Region Norrbotten anser att utredningens förslag om att bygga ut till en mer komplett sammanställning i grunden är mycket lovvärd då läkemedelsbehandling i slutenvården, vaccinationer och medicintekniska produkter utgör en väsentlig andel av många patienters sjukdomsbehandling. Regionen instämmer i att det idag riskerar uppstå situationer där vårdpersonal saknar tillgång till viktig information, framför allt avseende patienter som administrerats behandling i en annan region. Regionen vill särskilt peka på vikten av att information om patientens administrerade vacciner och läkemedel administrerade på vårdenhet ska kunna nås av alla vårdgivare. Här finns idag den största informationsbristen och en nationell översiktsmöjlighet kan förebygga patientsäkerhetsrisker.

Vidare föreslår utredningen att ordinationer och administrering i sjukvården ska vara federativt lagrade uppgifter till skillnad från övrigt, såsom vacciner och läkemedel med långvarig effekt, som föreslås ingå i en utveckling av nationella läkemedelslistan. Regionen föreslår att utredningen tar höjd för en mer sammanhållen läkemedel- och ordinationslista för att undvika inloggning på flera olika ställen. Det är av vikt att vårdpersonal endast behöver dokumentera uppgifter en gång för att det sedan ska uppdateras automatiskt där uppgifterna ska vara tillgängliga.

Regionen ställer sig bakom utredningens förslag att hälsodata ska vara tillgänglig i hela vårdkedjan och att patientens samtycke tas bort. Regionen ser dock att hänsyn

behöver tas till patientens möjligheter att kunna spärra uppgifter. Regionen anser även att läkemedel med långvarig effekt, såsom exempelvis vacciner och genterapier, ska kunna presenteras skilt från övriga förskrivningar.

Regionen vill i detta sammanhang särskilt lyfta behovet av att säkerställa smittskyddsfunktioners tillgång till vaccinationsdata. Tillgång till aktuella och fullständiga uppgifter om vaccinationer är en grundläggande förutsättning för ett effektivt smittskyddsarbete, bland annat för att följa vaccinationstäckning, identifiera riskgrupper, förebygga smittspridning och planera riktade insatser. Regionen anser att utredningen inte är helt tydlig när det gäller hur smittskyddsläkare och andra smittskyddsaktörer ska få tillgång till vaccinationsuppgifter inom den föreslagna infrastrukturen. Regionen menar att detta bör förtydligas i den fortsatta beredningen och regleras i lag, med ändamålsenlig behörighetsstyrning och med beaktande av gällande sekretess- och dataskyddsregler. För att den föreslagna infrastrukturen fullt ut ska bidra till ett stärkt folkhälso- och smittskyddsarbete är det avgörande att smittskyddsenheternas behov av vaccinationsdata tydligt tillgodoses.

Vidare bör förskrivningar även vara kopplade till en ordination oavsett i vilket journalsystem den är skapad. Vid ändring av ordination eller om en ny förskrivning skapas bör en fråga komma om gammal förskrivning ska avslutas. Regionen föreslår också att huvudmännen får en styrande roll och mandat för utvecklingen av den nationella digitala infrastrukturen och tjänsterna.

Utredningen uppskattar att åtgärderna kommer medföra en engångskostnad på cirka 430 miljoner kronor, fördelad över en treårsperiod. I detta ingår en kostnadsuppskattning för regioner och kommuner motsvarande 20 respektive 87 miljoner kronor. Regionen instämmer i utredningens konstaterande att denna prognos måste anses som högst osäker. Regionen instämmer fullt ut att finansieringsprincipen behöver vara tillämplig, det vill säga att obligatoriska uppgifter från staten behöver följas av statlig finansiering till kommuner och regioner. Regionen konstaterar att processen kopplat till införandet av nuvarande nationella läkemedelslista var underskattad med avseende på både kostnader och tidsplan. Det är därför av stor vikt att finansieringsprincipen tar höjd för förseningar och osäkerheten i kostnadsuppskattningen.